

rola v 137 středních školách u 268 oborů vzdělání. Nejvíce byly zastoupeny obory vzdělání skupin Strojírenství a strojírenská výroba (46 oborů vzdělání) a Gastronomie, hotelnictví a turismus (44 oborů vzdělání). Podmínky, průběh a hodnocení závěrečné zkoušky byly ve většině navštívených škol v souladu s právními předpisy. Nedostatky v organizaci a realizaci závěrečné zkoušky byly zjištěny pouze v 5 oborech vzdělání ve 4 středních školách. Porušení právních předpisů se týkalo organizace a průběhu písemné zkoušky (žáci si téma nevolili, ale losovali; žáci si téma volili již několik dní před konáním písemné zkoušky), vedení dokumentace (nedodržení termínu pro jmenování místopředsedy a dalších členů zkušební komise) a podmínek zkoušky (nerespektování posudku pedagogicko-psychologické poradny s doporučením k uzpůsobení podmínek při konání závěrečné zkoušky žáka). Inspekční činnost byla spojena také s dotazníkovým šetřením u ředitelů, kteří odpovídali na otázky týkající se témat písemné, praktické a ústní zkoušky, nákladů na realizaci praktické zkoušky a využití možnosti zařadit školní část závěrečné zkoušky nad rámec jednotného zadání. Oblasti sledování byly zvoleny ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání jako garantem realizace závěrečné zkoušky podle jednotného zadání. Z ředitelského dotazníku a z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že stanovené časové limity pro vykonání písemné, praktické a ústní závěrečné zkoušky převážně odpovídaly obsahu témat a potřebám žáků. Pouze u samostatné odborné práce, která je součástí jednotného zadání u vybraných oborů vzdělání, 27,6 % zkoušejících považovalo stanovený čas za nedostatečný. Celkově školy hodnotí zařazení samostatné odborné práce pozitivně, protože podle názoru zkoušejících rozvíjí odbornou profilaci, kreativitu a samostatnost žáků, vhodně propojuje teorii s praxí. Realizace praktické zkoušky podle jednotného zadání přinesla zvýšené náklady pro školy v průměru 702 Kč na žáka téměř u poloviny oborů (44,8 %), u 13,9 % oborů zvýšené náklady museli vynaložit i žáci (v průměru 467 Kč). Tyto náklady nebyly žákům ani školám kompenzovány. Každé jednotné zadání umožňovalo, aby škola zařadila školní část závěrečné zkoušky, ve které mohla uplatnit specifika ŠVP. Tuto možnost využily navštívené střední školy u 10,5 % oborů vzdělání, nejčastěji v praktické zkoušce. Pouze v 69,1 % sledovaných oborů vzdělání měli žáci při přípravě na ústní část závěrečné zkoušky k dispozici pomůcky, které by jim usnadnily orientaci v zadaném tématu a účelně podpořily jejich verbální projev (např. ukázky materiálů, výrobky, obrázky, schémata, nákresy).

3.4

Závěry

Pozitivní zjištění

- Pokračuje modernizace technického zázemí středních škol. Průběžné zlepšování úrovně vybavení škol prostředky ICT a jejich pravidelné využívání ve výuce (učebny výpočetní techniky, prezentační technika, notebooky, tablety), při vedení dokumentace a zabezpečení vnitřních a vnějších informačních systémů (elektronická třídní kniha, školní matrika, evidence průběhu a výsledků vzdělávání žáků s dálkovým přístupem pro zákonné zástupce).
- Získané finanční prostředky z ESF mají pozitivní dopad do podmínek i průběhu vzdělávání. Školy zapojené do projektů se vesměs zaměřily na podporu výuky cizích jazyků, využití informačních a komunikačních technologií a rozvoj přírodovědného a technického vzdělávání.
- Významný počet žáků i učitelů se zúčastňoval výměnných pobytů, stáží a studijních pobytů v jiných školách a organizacích v tuzemsku i zahraničí, což přispělo ke zvyšování odborné úrovně a jazykových dovedností jejich účastníků.
- Rozvoj partnerských vztahů se zaměstnavateli, se základními, středními i vysokými školami, s profesními svazy a cechy, s městy, ve kterých školy působí, se pozitivně projevil v podmínkách a průběhu vzdělávání (např. společné projekty, zajištění praktického